

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina: 2024/2025	Semestar: Zimski
Studij: Medicina (R)	Godina studija: 1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Prvi kontakt (Socijalna medicina, Psihološka medicina, Zdravstvena njega)		
Status kolegija: Obvezni	ECTS bodovi: 10	Šifra kolegija: 267613
Ukupno opterećenje kolegija		
Vrsta nastave	Ukupno sati	
Predavanje	30	
Seminar	30	
Vježba u praktikumu	120	

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija		
Ime i prezime: Car Mate		
Akadamski stupanj/naziv:		
Kontakt e-mail: mate.car@unicath.hr	Telefon:	
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu		
Suradnici na kolegiju		
Ime i prezime: Sedak Kristijan		
Akadamski stupanj/naziv:		
Kontakt e-mail: ksedak@unicath.hr	Telefon:	
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu		
Ime i prezime: Vidulić Matea		
Akadamski stupanj/naziv:		
Kontakt e-mail: mvidulic@unicath.hr	Telefon:	
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu		

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija

Socijalna medicina: Uloga i zadaće socijalne medicine kao dijela jedinstvene medicine; Zdravlje i mjerila zdravlja; Bolest i prirodni tijek bolesti; Čimbenici koji utječu na zdravlje pojedinca i zajednice; Zdravlje, stanovništvo i gospodarski razvitak; Populacijska politika; Utjecaj primarnih društvenih zajednica na zdravlje pojedinca; Zdravlje i bolest u životnom ciklusu (djetinjstvo, mladost, odrasla dob, starost); Zdravstveno ponašanje i principi zdravstvenog odgoja i promicanja zdravlja; Socijalno-medicinski problem i osnove njegovog rješavanja; Osnove prepoznavanja socijalnih i zdravstvenih potreba ranjivih skupina.

Transport bolesnika: Oprema za pripomoć u kretanju (štapovi, štake, hodalice, hodalice sa sjedalicom); Oprema za transport bolesnika (pokretne postelje, nosila, stolice, improvizirana transportna sredstva); Priprema za transport; Prenosjenje bolesnika s postelje na transportna sredstva; Položaj bolesnika tijekom transporta; Osiguranje bolesnika tijekom transporta; Specijalni transportni položaji u ovisnosti od naravi ozljede ili oboljenja.

Higijenske i preventivne mjere: Održavanju osobne higijene i poduzimanju mjera samozaštite od infekcija; Zaštitna sredstva; Higijenske mjere i postupci usmjereni ostvarivanju načela asepsa i antiseptice; Održavanje higijene bolesnika; Kupanje bolesnika u kupaonici i na krevetu; Higijena usta; Higijena i pranje kose; Postupci s kosom zaraženom parazitima; Čišćenje i zaštita očiju; Čišćenje i ispiranje ušiju; Higijena ekskretornih otvora (vanjsko ušće uretre i perianalna regija); Preventivne mjere za normalnu i osjetljivu kožu; Načela izolacije oboljelih; Ponašanje u prostorima posebne namjene (operacijske dvorane, prosekture, jedinice za intenzivno liječenje); Postupanje sa zaraznim materijalima.

Načela skrbi za bolesnike: Oprema za nadzor vitalnih i drugih važnih funkcija bolesnika; Prehrana i hidratacija bolesnika; Načini prehrane bolesnika; Prevencija dekubitusa, tromboflebitisa i plućne embolije; Previjanje rana; Medicinska dokumentacija; Sastavni dijelovi bolesničkog kartona i povijesti bolesti, klasični i elektronički zapisi; Pohranjivanje testova i nalaza; Bilježenje tijeka bolesti.

Psihološka medicina, osnovne vještine komunikacije s pojedincem/bolesnikom : Definirati pojam psihološke medicine; Prepoznati važnost biopsihosocijalnog pristupa bolesti; Dinamika interakcije; Komunikacijske teorije i strategije; Igranje uloga; Informirani pristanak; Sudjelovanje bolesnika u odlučivanju o njegovom liječenju; biopsihosocijalni pristup bolesti; Osnovne teorije psihosomatske medicine; reakcija bolesnika na bolest; Odnos liječnik –bolesnik i bolesnik-liječnik; Psihodinamsko razumijevanje grupe-medicinskog tima

Ciljevi održivog razvoja i procjena utjecaja okoliša na zdravlje:

Upoznati polaznike s UN Programom održivog razvoja do 2030. (Agenda 2030), 17 ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals – SDGs) i pripadajućim ciljnim vrijednostima te pokazateljima usmjerenima na praćenje zdravlja i dobrobit ljudi: Cilj 1. Svijet bez siromaštva, Cilj 2. Svijet bez gladi, Cilj 3. Zdravlje i kvaliteta života, Cilj 6. Čista voda i dobri sanitarni uvjeti, Cilj 11. Održivi gradovi i naselja; Izvješće EU-27 i Dobrovoljni nacionalni pregled RH o provedbi Agende 2030; izvori podataka, pokazatelji, metode i standardi za praćenje razine onečišćenja okoliša i utjecaja na zdravlje ljudi (zrak, voda, tlo, buka, utjecaju klimatskih promjena, biomonitoring).

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

Nakon položenog predmeta student će moći:

- definirati osnovne pojmove socijalne medicine i objasniti njezin povijesni razvoj;
- definirati zdravlje i bolest, životne i zdravstvene pojave te čimbenike koji na njih utječu;
- opisati i analizirati važnost socijalnih aspekata zdravlja i bolesti i zdravstvene zaštite pojedinca, obitelji i zajednice;
- objasniti odrednice zdravlja i njihov utjecaj na zdravlje;
- razlikovati populacijske skupine u društvu te identificirati karakteristične rizike za njihovo zdravlje; specifičnost zdravstvenih potreba vulnerabilnih skupina
- utvrditi važnost uloge obitelji i zajednice u stanju zdravlja i bolesti;
- opisati metode i načine unapređenja zdravlja i prevencije bolesti na populacijskoj razini
- procijeniti koji su vodeći rizici za zdravlje populacije i način prevencije bolesti;
- objasniti razloge provođenja javnozdravstvenih intervencija;
- prosuditi vrijednost zdravstvenog odgoja u smislu unapređenja zdravlja populacije;
- povezati teoretska znanja sa problematikom u zajednici;
- objasniti organizaciju zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj te isto povezati sa zakonskim okvirom;
- opisati različite prostore predviđene za liječenje (ambulance primarne zdravstvene zaštite, specijalističke ambulanse, bolničke odjele standardne, poluintenzivne i intenzivne skrbi i liječenja, operacijske dvorane, izolacije, laboratorije, itd);
- razlikovati preventivne mjere, dijagnostičke i terapijske postupke u svrhu zaštite zdravlja majke i djeteta
- definirati pojam zaštite na radu i opisati način, provedbu, prava i dužnosti iz zaštite pri radu;
- opisati zakonsku regulativu i sustav provedbe zaštite na radu;
- opisati principe zaštite od požara, evakuaciju i spašavanja u zdravstvenim institucijama;
- opisati opasnosti pri uporabi temeljne opreme i uređaja u zdravstvenim ustanovama te provesti mjere sigurnosti;
- opisati znakove sigurnosti i općih obavijesti;
- opisati postupke pravilnog rukovanja i odlaganja medicinskog otpada.
- definirati ulogu specijaliste medicine rada i ergonomiju radnog mjesta;
- identificirati interakciju radnog mjesta i fizioloških karakteristika organizma;
- definirati psihološki aspekt rada;
- identificirati i analizirati opasnosti, štetnosti i napore na radnom mjestu;
- analizirati utjecaj opasnosti, štetnosti i napora na zdravlje čovjeka i radnu sposobnost;
- definirati pojmove ozljede na radu, profesionalne bolesti i bolesti vezane uz rad;
- definirati profesionalne bolesti i postupke utvrđivanja profesionalnih bolesti
- razlikovati pojmove ozljeda na radu i profesionalne bolesti;
- procijeniti rizične čimbenike za razvoj profesionalnih bolesti

Obveze studenta	
Literatura	
Obavezna	Jakšić Ž, Kovačić L i sur. Socijalna medicina. Zagreb: Medicinska naklada, 2000. Šogorić S. Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvena ekonomika. Zagreb: Medicinska naklada, 2016. Mašić I, Toromanović S, Smajkić A. Socijalna medicina s osnovama zdravstvene njege u zajednici i polivalentnoj patronaži. Sarajevo: Avicena, 2009. Iskra Alexandra Nola ur. Upravljanje zdravstvenim i javnozdravstvenim rizicima u kriznim situacijama. Priručnik za sveučilišni poslijediplomski doktorski studij Biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Manualia universitatis studiorum zagrabiensis. Zagreb 2021. (odabrana poglavlja) Mustajbegović J., Milošević M., Brborović H. Medicina rada i sporta. Medicinska naklada. Zagreb, 2018. (odabrana poglavlja) Macan J., Zvalić M. i sur. Ocjena radne sposobnosti u medicini rada. Medicinska naklada. Zagreb, 2019. Lučanin D, Despot Lučanin J, urednici. Komunikacijske vještine u zdravstvu. Zdravstveno veleučilište i Naklada Slap, Jastrebarsko, 2010.
	Puntarić D., Stašević I, Ropac D i sur. Javno zdravstvo. Medicinska naklada, 2017. (odabrana poglavlja) Havelka Meštrović A, Havelka M. Zdravstvena psihologija, psihosocijalne osnove zdravlja, 3. dopunjeno izdanje, Naklada Slap 2020. (odabrana poglavlja) Mijoč V. i Čargo M. Temeljne vještine i postupci u zdravstvenoj njezi. Naklada Slap , Jastrebarsko, 2022.(odabrana poglavlja) Karlović D. Psihijatrija. Naklada slap, Jastrebarsko 2019. (poglavlje 7) Rezolucija Opće skupštine od 25. rujna 2015. (70/1) „Promijenimo naš svijet: Agenda 2030. za održivi razvoj“ Rezolucija Opće skupštine od 6. lipnja 2017 (71/313), Rad statističkog povjerenstva UN vezano uz Agendu 2030 The Sustainable Development Goals Report 2024 (UN) World health statistics 2024 - Monitoring health for the SDGs (WHO) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija - Budući koraci za održivu europsku budućnost i Europske mjere za održivost (COM(2016)739 final) Dobrovoljni nacionalni pregled o provedbi ciljeva Programa Ujedinjenih naroda za održiv razvoj do 2030. Republike Hrvatske (2023)

Dopunska	Cerjan-Letica G, Letica S, Babić-Bosanac S, Mastilica M, Orešković S. Medicinska sociologija. Zagreb: Medicinska naklada, 2003																		
	Štifanić M. Komunikacija liječnik pacijent: uvod u medicinu usmjerenu osobi. Hrvatski pokret za prava pacijenata (HPPP), Rijeka 2012.																		
	Sommer J, Lanier C, Perron NJ, Nendaz M, Clavet D, Audétat MC. A teaching skills assessment tool inspired by the Calgary-Cambridge model and the patient-centered approach. Patient Educ Couns. 2016 Apr;99(4):600-609.																		
	Baumal R, Benbassat J. Current trends in the educational approach for teaching interviewing skills to medical students. Isr Med Assoc J. 2008 Jul;10(7):552-5.																		
	Kurtz S, Silverman J, Benson J, Draper J. Marrying content and process in clinical method teaching: enhancing the Calgary-Cambridge guides. Acad Med. 2003 Aug;78(8):802-9.																		
	Grubišić-Ilić M. Komunikacija u medicini. 2012.Dostupno na: www.plivamed.net																		
	Mijoč V. i Čargo M. Priručnik za razvoj stručne prakse na studiju sestrinstva. Naklada Slap, 2021.																		
	Gregurek R. Psihološka medicina. Medicinska naklada, Zagreb, 2011.																		
	Odabrani recentni stručni i znanstveni radovi																		
Način ispitivanja i ocjenjivanja																			
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student kojem je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija sukladno Pravilniku o studijima i studiranju .																		
Način polaganja ispita	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (40% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (30% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.																		
Način ocjenjivanja	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave																		
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova																			
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova																			
<table><tr><th>Vrsta aktivnosti</th><th>ECTS bodovi</th><th>Udio ocjene (%)</th></tr><tr><td>Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave</td><td>2</td><td>20</td></tr><tr><td>Ukupno tijekom nastave</td><td>2</td><td>20</td></tr><tr><td>Praktični dio završnog ispita</td><td>3</td><td>30</td></tr><tr><td>Pismeni dio završnog ispita</td><td>5</td><td>50</td></tr><tr><td>UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)</td><td>10</td><td>100 %</td></tr></table>		Vrsta aktivnosti	ECTS bodovi	Udio ocjene (%)	Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	2	20	Ukupno tijekom nastave	2	20	Praktični dio završnog ispita	3	30	Pismeni dio završnog ispita	5	50	UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	10	100 %
Vrsta aktivnosti	ECTS bodovi	Udio ocjene (%)																	
Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	2	20																	
Ukupno tijekom nastave	2	20																	
Praktični dio završnog ispita	3	30																	
Pismeni dio završnog ispita	5	50																	
UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	10	100 %																	
Datumi kolokvija:																			
Datumi ispitnih rokova:																			

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	KOMUNIKACIJA I KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE
2	SPECIFIČNOSTI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU
3	KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE U POSEBNIM UVJETIMA
4	Specifičnosti zdravstvene skrbi za osobe s invaliditetom
5	Uloga i značaj liječnika u palijativnoj skrbi
6	PSIHOLOŠKI RAZVOJ-PSIHODINAMIKA
7	BOLEST-TJELESNO I PSIHIČKO U RAZVOJU BOLESTI, PSIHOSOMATSKI
8	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJECE
9	Načela zdravstvene zaštite adolescenata
10	PREVENCIJA BOLESTI I PROMICANJE ZDRAVLJA
11	ZDRAVSTVENI ODGOJ I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA U ZDRAVSTVU
12	Holistički pristup zdravlju i radu
13	Uvod u medicinu rada
14	Uvod u medicinu profesionalne orijentacije i rehabilitacije
15	SOCIJALNA MEDICINA, RAZVOJ KROZ POVIJEST I NJEZINA ULOGA
16	SMISAO I POTREBA (JAVNOG) ZDRAVSTVENOG SUSTAVA
17	Kvaliteta zdravstvene usluge
18	ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENOG SUSTAVA
19	BOLNIČKI SUSTAV I CJELOVITA ZDRAVSTVENA SKRB
20	Intervencije, (strukturne) reforme i optimizacija zdravstvenog sustava
21	Ciljevi održivog razvoja/Sustainable development goals (SDG)

Seminari

#	Tema
1	Vrste komunikacije, načela i čimbenici povezani sa uspješnom komunikacijom
2	Sudjelovanje bolesnika u odlučivanju o liječenju i informirani pristanak
3	Empatija i značaj empatije u komunikaciji s bolesnikom i njegovom obitelji
4	KOMUNIKACIJA PUTEM INTERNETA
5	PRIOPĆAVANJE LOŠIH VIJESTI
6	Načini ostvarivanja primjerenog kontakta s osobama s invaliditetom
7	Izazovi komunikacije s palijativnim bolesnikom i obitelji
8	Mentalni mehanizmi-mehanizmi obrane
9	Reakcije bolesnika na bolest
10	Preventivne mjere u programu zaštite djece

11	DRUŠTVENE, EKONOMSKE I POLITIČKE SNAGE KOJE UTJEČU NA ZDRAVLJE I BOLEST
12	ULOGA OBITELJI I ZAJEDNICE U ZDRAVLJU I BOLESTI
13	Zajednica i zdravlje
14	Socijalna medicina u kriznim situacijama (Epidemije i pandemije , Klimatske promjene, Zagađenje okoliša, Ekonomske krize, Prirodne katastrofe
15	LIJEKOVI, OSIGURANJE LIJEKOVA, ČUVANJE I NADZOR
16	Zdravlje i bolest
17	Liječnik, zdravstveni sustav i pacijent
18	Globalno breme bolesti (global burden of disease)
19	Put pacijenta kroz zdravstveni sustav (Patient pathway, Patient experience)
20	Ciljevi održivog razvoja i procjena izloženosti stanovništva kontaminantima iz okoliša te klimatskim promjenam
<i>Vježbe</i>	
#	Tema
1	Verbalna, neverbalna komunikacija
2	Aktivno slušanje i asertivna komunikacija
3	Igranje uloga
4	Medicinski intervju – Model: Calgary – Cambridge
5	Interakcija u timu i s bolesnikom, psihodinamika grupe
6	Igranje uloga
7	Komunikacija s pacijentom i njegovom obitelji
8	Komunikacija s posebnim grupama pacijenata i u posebnim okruženjima
9	Rješavanje sukoba
10	Dr. Google i ostali izvori
11	Prepoznavanje sigurnih izvora
12	Komunikacija s pacijentom putem novih tehnologija
13	Komunikacija u kriznim situacijama
14	SPIKES protokol
15	ABCDE tehnika za priopćavanje loših vijesti
16	GRIEVING i ostali protokoli
17	Igranje uloga
18	Komunikacijske vještine u ophođenju s osobama s invaliditetom
19	Komunikacijske vještine u palijativnoj skrbi
20	HIGIJENA RUKU
21	Opće higijenske i preventivne mjere
22	Ponavljanje vještina
23	POSTUPCI USMJERENI OSTVARIVANJU NAČELA ASEPSE I ANTIEPSE
24	Prostori posebne namjene
25	Ponavljanje vještina

26	MEDICINSKA DOKUMENTACIJA
27	Komunikacija s bolesnikom (u različitom okruženju i uvjetima)
28	Ponavljjanje vještina
29	KOMPLIKACIJE DUGOTRAJNOG LEŽANJA
30	Zbrinjavanje rana
31	Ponavljjanje vještina
32	POLOŽAJI I TRANSPORT BOLESNIKA
33	Vitalne funkcije
34	Praktični kolokvij (OSKI)
35	psihički konflikt (tjeskoba, agresija, narcizam, psihotrauma)
36	Odnos liječnik bolesnik i bolesnik liječnik, transfer i kontratransfe
37	Reakcija bolesnika na bolest
38	Reakcije bolesnika na bolest u različitim životnim razdobljima od djeteta do starosti
39	Načela zdravstvene zaštite adolescenata: - Komunikacija s adolescentima i roditeljima
40	Načela zdravstvene zaštite adolescenata: - Komunikacija s adolescentima i roditeljima - Suglasnost i povjerljivost - Psihosocijalna evaluacija i savjetovanje
41	Sociodemografske determinante zdravlja i bolesti
42	Vulnerabilne (ranjive) skupine – zdravstvene potrebe i pravo na zdravlje
43	Obitelj - osnovna jedinica društva
44	Obiteljsko nasilje
45	Važnost interdisciplinarnog pristupa i intersektorske suradnje
46	Preventivni programi
47	Programi za promicanje zdravlja
48	E-medicina, E Zdravlje i m Zdravlje
49	Uloga medija u zdravstvenom odgoju
50	Uloga interneta i mobilnih telefona u zdravstvenim i preventivnim intervencijama
51	Cjepiva i ispravno rukovanje cjepivima
52	Pravilno rukovanje i odlaganje medicinskim otpadom
53	Osnove zaštite zdravlja na radu
54	Prepoznavanje profesionalnih bolesti, ozljeda na radu i bolesti vezane uz rad-osnovni pojmovi i razlike
55	Pokazatelji zdravlja i bolesti u zajednici
56	Uloge, očekivanja i odnosi u zdravstvenom sustavu
57	Resursi i potrebe zdravstvenog sustava
58	Zdravstvo usmjereno na pacijenta
59	Financijski poticaji i plaćanje u zdravstvu
60	Cijena života
61	Zdravstvena politika/liječnik, pacijent i održivost u zdravstvu
62	Socijalni sustav u službi zdravlja

63	Optimizacija zdravstvenog sustava
64	Pokazatelji, metode i standardi za praćenje utjecaj okoliša na zdravlje